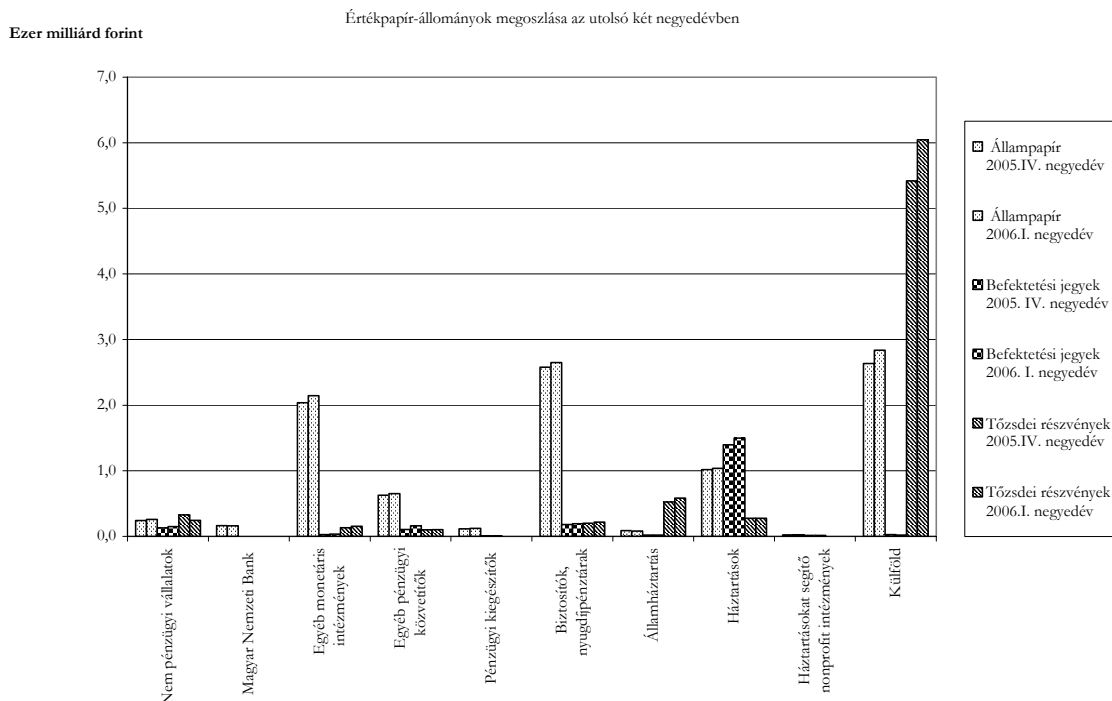

Budapest, 2006. május 19.

Értékpapír-állományok tulajdonosi megoszlása 2006. I. negyedév¹

Az I. negyedévben az állampapírpiacon a legszembetűnőbb változás a biztosítók és nyugdíjpénztárak, valamint a háztartások részesedésének kismértékű csökkenése, amellyel szemben a külföldi befektetők súlyának növekedése áll. Tovább folytatódott a biztosítók és nyugdíjpénztárak több éve tartó, folyamatos állomány-növekedése, azonban ez az emelkedés együtt az állampapír-összállomány növekedésénél kisebb mértékű volt, így a szektor részesedése három év után először csökkent. Az állampapírpiacon valamennyi szektor árfolyamvesztéssel szembesült az elmúlt három hónapban. A részénypiacon a vezető értékpapírok árfolyamának emelkedése a tőzsdei kapitalizáció jelentős növekedését eredményezte. A háztartások és a nem pénzügyi vállalatok ezúttal csökkentették állományukat, miközben a külföld nettó vevő volt a vizsgált időszakban. A pénzügyi vállalatok és az állambáztartás állománya szintén emelkedett. A I. negyedév során valamennyi szektor árfolyamnyereséget ért el részvény-portfólióján. 2006. I. negyedévében a befektetési jegyek piacán a háztartások és az egyéb pénzügyi közvetítők léptek fel a legnagyobb vásárlóként. A lakosság részesedése a forgalomban lévő befektetési jegyek állományából a másfél évvel ezelőtti szintre csökkent.

¹ Az állományi adatok mindig a negyedév végére vonatkoznak.

Állampapírok

Az **állampapírok**² piaci értéken számított állománya 2006. I. negyedévében 9967,6 milliárd forintra (4,6%-kal) emelkedett. A növekedést főként a kincstárjegyek állományának 12,1 százalékpontos gyarapodása okozta, miközben az államkötvények piaci értéken számított állománya 2,9 százalékponttal nőtt a negyedév során. Az állampapírok árfolyamának gyengülése 53,9 milliárd forinttal csökkentette az állományt, miközben 493,7 milliárd forinttal nőtt a forgalomban lévő állomány névértéken számított nagysága. A két ellentétes előjelű folyamat együttes eredményeként a forgalomban lévő állampapírok piaci értéken számított állománya 439,8 milliárd forinttal növekedett a negyedév során. 2006. I. negyedévében lejárt az egyetlen eddig forgalomban lévő MNB-kötvény.

A **háztartások** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéke 21,8 milliárd forinttal emelkedett, amely kizárólag a lakossági befektetők nettó vásárlásának tulajdonítható, hiszen a szektor portfólióján 2,0 milliárd forint árfolyamvesztést szenvedett el. Miközben a lakossági befektetők birtokában lévő államkötvény-állomány 12,6 milliárd forinttal emelkedett, a szektor tulajdonában lévő rövid lejáratú állampapírok piaci értéken számított állománya 9,1 milliárd forinttal növekedett a negyedév végére. A legutóbbi negyedévben tapasztalt emelkedés után, ebben a negyedévben tovább folytatódott a háztartások állampapírpiaci súlyának – 2004 eleje óta tapasztalt – csökkenése, és a szektor részesedése így 2006 március végén 10,4%-ot tett ki.

A **külföldi befektetők** (nem–rezidensek) az előző negyedévben történt eladás után, ezúttal nettó állampapír-vásárlók voltak, 222,3 milliárd forint értékben, miközben portfóliójukon 18,8 milliárd forint nagyságú árfolyamvesztést szenvedett el. Mindezek következtében a nem–rezidensek tulajdonában lévő állomány 203,4 milliárd forinttal nőtt, így a szektor súlya a forgalomban lévő összes állampapír-állományban március végére 0,8 százalékponttal, 28,5 %-ra erősödött. A nem–rezidens befektetők tovább csökkentették rövid lejáratú kincstárjegy-állományukat, amelynek nagysága így a három negyedévvel korábban tapasztalt érték kevesebb, mint egyharmadára zsugorodott március végére.

A **pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állomány árfolyamértéken 201,4 milliárd forinttal nőtt az I. negyedévben. A szektor állampapír-befektetéseit kizárólag a vizsgált időszakban végrehajtott, 233,6 milliárd forint értékű nettó vásárlás következtében emelkedtek, miközben a portfólión elszenvedett 32,2 milliárd forintnyi árfolyamvesztés csökkentette a szektor tulajdonában lévő állampapírok piaci értékét. A vásárlás ellenére a pénzügyi vállalatok állampapírpiaci súlya 58,0%-ról 57,4%-ra csökkent. A biztosítók és nyugdíjpénztárak állampapír-állománya – a több éve tartó tendenciának megfelelően – 70,8 milliárd forinttal emelkedett, viszont piaci részesedésük 3 év után először csökkent, mégpedig 0,5 százalékponttal. Az egyéb monetáris intézmények állampapír-állományának értéke 103,0 milliárd forinttal nőtt, így részesedésük 0,1 százalékponttal emelkedett.

A **nem pénzügyi vállalatok** tulajdonában lévő állampapírok állománya – a több mint egy éve tartó csökkenő tendenciával ellentétesen – ezúttal emelkedett, mégpedig 16,7 milliárd forinttal. Ez az állomány-növekedés kizárólag a szektorba tartozó vállalatok nettó vásárlásának következménye. A nem pénzügyi vállalatok részesedése a forgalomban lévő állampapírokból így 0,1 százalékponttal nőtt.

Az **államháztartás** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéken számított állománya az elmúlt három hónap folyamán – a szektor 4,4 milliárd forint értékű nettó eladása miatt – kismértékben csökkent. A csökkenést a helyi önkormányzatok 3,5 milliárd forintos, illetve a központi költségvetés 1,0 milliárd forint nagyságú állampapír eladása okozta.

² A sajtóközleményben az állampapírok közé soroljuk a hazai kibocsátású, forintban denominált államkötvényeket, a kincstárjegyeket és az MNB által kibocsátott forintkötvényeket.

Állampapírok tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Állampapírok összesen						
	2004		2005				2006
	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	3,9	3,3	3,0	2,8	2,7	2,5	2,6
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	2,4	2,4	2,2	2,1	2,0	1,7	1,6
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	24,0	22,5	22,6	22,5	20,5	21,4	21,5
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	4,4	4,1	4,6	5,4	6,6	6,6	6,5
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	21,6	23,7	24,3	25,2	26,7	27,1	26,6
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	53,4	53,8	55,0	56,5	56,9	58,0	57,4
Központi kormányzat (S. 1311)	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,5	0,5
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Államháztartás összesen (S. 13)	1,3	1,2	1,2	1,2	1,0	0,9	0,8
Háztartások (S. 14)	13,4	12,8	11,7	11,2	10,5	10,7	10,4
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	27,7	28,6	28,9	28,0	28,7	27,7	28,5
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tőzsdei részvények

A **tőzsdei részvények állománya** piaci értéken – a 2005. IV. negyedévi 723,1 milliárd forintos csökkenést követően – 2006. I. negyedévben 646,4 milliárd forinttal (mintegy 9,3%-kal) nőtt, így március végén 7618,4 milliárd forintot tett ki.³ A kapitalizáció növekedése kizárólag az értékpapírok árfolyamának emelkedéséből származott, amelynek hatása 708,0 milliárd forint volt. A negyedév során egy részvényt vezettek ki a BÉT-ről 61,6 milliárd forint értékben, valamint két társaságnál tőkeleszállítást hajtottak végre, amelyek együttesen további 0,2 milliárd forint csökkenést jelentettek.

A **háztartások** ebben az időszakban nettó eladók voltak, 26,4 milliárd forint értékben, ugyanakkor 29,4 milliárd forint árfolyamnyereségük keletkezett. A kivezetésre került értékpapír miatti csökkenés 1,9 milliárd forintot tett ki. Összességében a háztartások részvényállománya mintegy 1,1 milliárd forinttal emelkedett, míg részesedésük 0,3 százalékponttal, 3,6%-ra mérséklődött.

A **külföldi befektetők** ebben a negyedévben nettó vásárlók voltak 128,9 milliárd forint értékben, emellett 545,4 milliárd forint árfolyamnyereséget értek el. Figyelembe véve a részvénykivezetés okozta 47,2 milliárd forintos csökkenést, összességében 627,0 milliárd forinttal nőtt a külföld részvényállománya, amelyből 134,2 milliárd forintot egy nem pénzügyi vállalat (MOL Rt.) saját részvény eladásának hatása tett ki. Mindezek következtében a szektor részesedése 1,6 százalékponttal, 79,3 %-ra nőtt az I. negyedév során.

A **pénzügyi vállalatok** összességében ezúttal is nettó vevők voltak, 0,4 milliárd forint értékben, ugyanakkor 45,2 milliárd forint árfolyamnyereségük keletkezett. A szektor birtokában lévő állomány a tőzsdei kivezetés miatt mintegy 1,1 milliárd forinttal csökkent. Így összességében 44,5 milliárd forinttal nőtt a tőzsdei részvényállományuk, részesedésük pedig változatlanul 6,2%-ot tett ki.

A **nem pénzügyi vállalatok** ebben az időszakban nettó eladók voltak, 103,1 milliárd forint értékben, emellett 24,2 milliárd forint árfolyamnyereségük keletkezett. A korábban említett MOL-tranzakció hatását leszámítva, a szektort alkotó többi vállalat összességében nettó vásárló volt. A

³ Sajtóközleményünkben a kapitalizáció értéke eltér a BÉT által megadott adattól egy tőzsdei cég tőkeemeléséből származó részvényhányad tőzsdei bevezetésének elhúzóódása, illetve egy másik tőzsdei cég alaptőkéjének csökkentése miatti kivezetés későbbi időszakra tolódása miatt.

részvénykivezetés 11,4 milliárd forint csökkenést okozott. Ezen tényezők együttes eredményeként a szektor tőzsdei részvényportfóliója 90,3 milliárd forinttal csökkent, míg részesedése 1,6 százalékponttal, 3,1 %-ra mérséklődött.

Az **államháztartás** nettó 0,2 milliárd forint értékben vásárolt tőzsdei részvényeket, miközben 63,7 milliárd forint árfolyamnyeresége keletkezett. Ezek eredményeként 63,9 milliárd forinttal nőtt az államháztartás tulajdonában lévő állomány, így március végén a tőzsdei részvények 3,6 %-a volt az államháztartás tulajdonában.

Tőzsdén jegyzett részvények tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

	Tőzsdén jegyzett részvények							százalék
	2004		2005				2006	
	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	7,2	4,0	4,1	4,9	4,4	4,7	3,1	
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	1,5	1,6	1,8	1,6	1,5	1,9	2,0	
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	1,4	1,6	1,5	1,4	1,2	1,4	1,4	
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	3,3	3,3	3,0	3,0	2,8	2,8	2,9	
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	6,2	6,4	6,3	6,0	5,5	6,2	6,2	
Központi kormányzat (S. 1311)	6,7	6,8	6,8	7,2	7,4	6,9	7,1	
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Államháztartás összesen (S. 13)	7,3	7,5	7,4	7,8	7,9	7,5	7,7	
Háztartások (S. 14)	4,0	4,1	3,9	3,7	3,3	3,9	3,6	
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	75,3	78,0	78,3	77,6	78,8	77,7	79,3	
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Befektetési jegyek

A befektetési jegyek állománya nettó eszközértéken 2006. I. negyedévben 1889,5 milliárd forintról 2087,2 milliárd forintra (10,5%-kal) nőtt, miközben az egyes tulajdonosi szektorok részesedése nem változott számottevő mértékben. Az állomány emelkedése mögött döntően a 187,8 milliárd forint értékű tranzakció áll, míg a befektetési jegyek árfolyamának növekedése 9,9 milliárd forint volt. E két tényező együttes eredményeként 197,7 milliárd forinttal emelkedett a befektetési jegyek nettó eszközértéke a negyedév során.

A **háztartások** tulajdonában lévő befektetési jegyek állománya az első negyedév során piaci értéken számítva 105,4 milliárd forinttal növekedett. Az elmúlt negyedév 25,8 milliárd forintot kitevő csökkenéséhez képest, ez ugyan ismét növekedést jelent, de alatta marad a növekedés a 2005. év átlagos szintjének (152,5 milliárd forint). A szektor összességében 102,6 milliárd forint értékben nettó vásárló volt, de a lakossági befektetők emellett 2,8 milliárd forint árfolyamnyereséget is értek portfóliójukon. E tényezők együttes hatásaként a háztartások részesedése 1,9 százalékponttal csökkent a forgalomban lévő befektetési jegyek állományában.

A **külföldi befektetők** tulajdonában lévő befektetési jegyek állománya kismértékben, 1,7 milliárd forinttal nőtt, aminek következtében a szektor összállományból való részesedése nem változott.

A **pénzügyi vállalatok** összességében 69,6 milliárd forinttal növelték befektetési jegy-állományukat, ami a befektetési jegyekre vonatkozó adatok publikálásának kezdete óta, az egy negyedév alatt bekövetkezett legmagasabb emelkedés. A szektor az elmúlt három hónapban 1,7 százalékponttal növelte az összes állományból való részesedését, ami így elérte a 18,5 százalékot. 2006. első negyedéve során az összes alszektornál növekedés következett be, ez

alól csak a pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők szektora képzett kivételt. A szektoron belül, az elmúlt negyedévhez hasonlóan, e negyedévben is az egyéb pénzügyi közvetítők által birtokolt állománya nőtt a legjelentősebb mértékben (54,1 milliárd forinttal), így befektetési jegyekből való részesedésük 2 százalékponttal tovább emelkedett. Az alszektor állomány-növekedése mögött szinte kizárólag tranzakciókból eredő változás húzódik meg. A biztosítók és nyugdíjpénztárak tulajdonában lévő állomány 12,8 milliárd forinttal emelkedett, a 8,4 milliárd forint átértékelődés és a 4,3 milliárd forintot elérő tranzakciók eredményeként. Ennek ellenére az összállományból való részesedésük 0,3 százalékponttal csökkent.

A **nem pénzügyi vállalatok** által birtokolt befektetési jegyek állománya 2006. első negyedéve során az 149,1 milliárd forintot ért el, s ez a szektor által birtokolt legmagasabb állományt jelenti. A nem pénzügyi vállalatok az elmúlt másfél évben megduplázták befektetési jegyeik értékét. Az állományváltozás mögött 20,5 milliárd forint tranzakció és 1,3 milliárd forint negatív átértékelődés húzódik meg. A nem pénzügyi vállalatok piaci részesedése 0,3 százalékponttal 7,1 százalékra nőtt a negyedév végére.

Az **államháztartás** szektorában 1,7 milliárd forinttal növekedett a befektetési jegyek állománya, amit ebben a negyedévben szinte teljes mértékben a helyi önkormányzatok befektetéseinek – tranzakciókból adódó – növekedése eredményezett.

A befektetési jegyek nettó eszközértékének tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

	százalék							
	Befektetési jegyek							
	2004		2005				2006	
	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	
Nem pénzügyi vállalatok (S. 11)	8,2	8,2	8,0	7,6	7,4	6,9	7,1	
Magyar Nemzeti Bank (S. 121)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Egyéb monetáris intézmények (S. 122)	2,1	1,9	1,5	1,6	1,5	1,5	1,5	
Egyéb pénzügyi közvetítők (S. 123)	1,9	1,8	2,2	2,8	3,7	5,7	7,7	
Pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők (S. 124)	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	
Biztosítók, nyugdíjpénztárak (S. 125)	12,3	11,4	10,1	9,2	8,9	9,5	9,2	
Pénzügyi vállalatok összesen (S. 12)	16,5	15,3	14,0	13,6	14,2	16,8	18,5	
Központi kormányzat (S. 1311)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
Helyi önkormányzatok (S. 1313)	1,7	1,6	1,7	1,2	1,3	0,8	0,8	
Társadalombiztosítási alapok (S. 1314)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Államháztartás összesen (S. 13)	1,8	1,6	1,8	1,3	1,4	0,9	0,9	
Háztartások (S. 14)	71,5	73,2	74,7	75,9	75,4	73,7	71,8	
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S. 15)	0,9	0,8	1,0	0,9	0,9	0,9	0,8	
Külföld (Nem-rezidensek) (S. 2)	1,1	0,9	0,6	0,7	0,7	0,9	0,9	
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

1. A nemzetközi módszertani előírásokkal (ESA '95, SNA '93) összhangban a befektetési jegyek esetében tranzakciónak tekintjük a forgalomban (illetve az egyes szektorok tulajdonában) lévő jegyek darabszámának változása mellett, a tulajdonosi jövedelmek (kamat, osztalék, bérleti díj, stb.) újrabefektetését (tőkésítését) is.
2. A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása

az MNB honlapján a Statisztika/Módszertani megjegyzések alatt „A 2001 júniusától érvényes szektorbontás” címen található (www.mnb.hu).

3. Az állományi adatokat tartalmazó táblák megtalálhatók az MNB honlapján a Statisztika/Statisztikai adatok, idősorok/ VIII. Értékpapírok címszó alatt (www.mnb.hu).
4. A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek az összesen adatoktól.
5. Az értékpapír-statisztikai terület revíziós politikájával összhangban pontosítottuk az előző év befektetési jegy adatait.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKA